

Oblika in način posredovanja podatkov v obračunu prispevkov za socialno varnost**I. Pojasnila v zvezi z vsebino podatkov v obračunu prispevkov za socialno varnost****Pravne podlage, uporabljene v pojasnilih:**

ZPIZ-1	Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, Ur. l. RS, št. 109/06 - uradno prečiščeno besedilo, 112/06 Odl.US: U-I-358/04-13, 114/06 - ZUTPG, 10/08 - ZVarDod, 98/09 - ZIUZGK, 27/10 Odl.US: U-I-40/09-15, 38/10 - ZUKN, 61/10 - ZSVarPre, 79/10 - ZPKDPIZ, 94/10 - ZIU, 94/2011 Odl.US: U-I-287/10-11, 105/2011, 110/11 - ZDIU12, 40/12 - ZUJF in 96/12 – ZPIZ-2
ZPIZ-2	Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, Ur. l. RS, št. 96/12
ZUJIK	Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo, Ur. l. RS, št. 77/07 - uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11 in 100/2011 Odl.US: U-I-210/10-10
ZSDP	Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih, Ur. l. RS, št. 110/06 - uradno prečiščeno besedilo, 114/06 - ZUTPG, 10/08, 62/10 - ZUPJS in 40/12 - ZUJF
ZZRZI	Zakon o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov Ur. l. RS, št. 16/07 - uradno prečiščeno besedilo, 87/2011 in 96/12 - ZPIZ-2

Splošna pojasnila

Obračun prispevkov za socialno varnost predlagajo zavezanci, ki so na podlagi opravljanja dejavnosti obvezno zavarovani kot samozaposlene osebe ter zavezanci – osebe, ki v Republiki Sloveniji opravljajo versko službo kot verski uslužbenci v skladu s predpisi, ki urejajo versko svobodo, in so obvezno zavarovane na podlagi šestega odstavka 19. člena ZPIZ-2. Obračun prispevkov za socialno varnost zavezanci predlagajo najpozneje do 15. v mesecu za pretekli mesec. Obračun prispevkov za socialno varnost v obliki in na način, kot je določen s priložo 1, se prvi č predlaga za obračun prispevkov za januar 2013, obračun prispevkov za pretekla obdobja zavezanec vloga na predhodno veljavnem obrazcu.

Izpolnjevanje glave obračuna prispevkov za socialno varnost

Vpiše se mesec in leto, na katerega se nanaša obračun.

Vpiše se tudi obdobje obračuna od: DD/MM do DD/MM, in sicer:

- za zavezanca, ki je bil zavarovan v celotnem obdobju meseca, za katerega se predlaga obračun, se vpiše obdobje od prvega do zadnjega dne v mesecu obračuna;
- za zavezanca, ki ni bil zavarovan v celotnem obdobju meseca, za katerega se predlaga obračun, se vpiše obdobje od dneva začetka zavarovanja v mesecu (polje 001) do dneva konca zavarovanja v mesecu (polje 001a); zavezanec mora v teh primerih označiti razlog za krajše obdobje obračuna v skladu z naslednjimi navodili:

Vrsta razloga	Opis
Prijava	Razlog se uporabi na obračunu, ki ga zavezanec vloži za obdobje od dneva prijave v zavarovanje, ki je bila evidentirana po začetku meseca obračuna. Razlog se uporabi tudi v primeru nove prijave zaradi začetka obdobja novega polnega delovnega časa, ki je bila evidentirana po zač etku meseca obračuna.
Odjava	Razlog se uporabi na obračunu, ki ga zavezanec vloži za obdobje do dneva odjave iz zavarovanja, ki je bila evidentirana pred koncem meseca obračuna. Razlog se uporabi tudi v primeru vložene odjave zaradi spremembe polnega delovnega časa (odjava zaradi zaključka obdobja starega polnega delovnega časa, ki je bila evidentirana pred koncem meseca obračuna).

A. Izpolnjevanje podatkov o zavezancu

050	Sifra pristojnega davčnega organa	Vpiše se šifra davčnega organa, ki je v obdobju, za katerega se predlaga obračun, pristojen za vodenje evidenc o prispevkih za socialno varnost za zavezanca.
060	Tedenski sklad ur zavezanca	Vpiše se število ur polnega tedenskega delovnega časa, v skladu s katerim je zavezanec prijavljen v zavarovanje.
70	Polje označi zavezanec, ki na podlagi odločbe Sklada Republike Slovenije za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov uveljavlja oprostitev plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (na podlagi drugega odstavka 74. člena ZZRZI. Ta zavezanec prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje le obračuna in jih zato vpiše le v kolono »Obračunani znesek«.	
075	Polje označi zavezanec, ki uveljavlja oprostitev plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (PIZ) na podlagi prvega vpisa v poslovni register ali v drug register oziroma evidenco skladno s štirinajstim odstavkom 145.člena ZPIZ-2 : - zavezanec , ki uveljavlja oprostitev plačila prispevkov v višini 50% obračunanih prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (PIZ), v prvih 12 mesecih po prvem vpisu v poslovni register ali v drug register oziroma evidenco, v polje vpiše: 50% - zavezanec , ki uveljavlja oprostitev plačila prispevkov v višini 30% obračunanih prispevkov za PIZ , v naslednjih 12 mesecih po prvem vpisu v poslovni register ali v drug register oziroma evidenco, v polje vpiše 30%. Zavezanec oproščeni del prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje le obračuna in jih vpiše le v kolono »Obračunani znesek » v točki C (prispevki za socialno varnost). Oproščeni del prispevkov se ne vpisuje v kolono »znesek za plačilo«. V kolono »Znesek za plačilo« se vpiše znesek prispevkov, ki jih mora zavezanec plačati. Zavezanec, kateremu se višina oprostitve plačila prispevkov na podlagi prvega vpisa v predpisan register spremeni oziroma kateremu se ta oprostitev izteče med mesečnim obdobjem , za katerega se predlaga obračun prispevkov, za to mesečno obdobje predloži dva ločena obračuna prispevkov za socialno varnost. Primer: Zavezancu z datumom prvega vpisa v predpisan register 15.7.2013 se oprostitev plačila prispevkov za prvih 12 mesecev poslovanja v višini 50% izteče 14.7.2014. Od 15.07.2014 do 14.07.2015 pa je upravičen do oprostitve plačila prispevkov za naslednjih 12 mesecev poslovanja v višini 30%. Zavezanec predloži dva ločena obračuna prispevkov za julij 2014: enega za obdobje od 01.07. do 14.07.2014 (v katerem ugotavlja oprostitev plačila prispevkov za PIZ v višini 50%) ter drugega za obdobje od 15.7. do 31.7.2014 (v katerem uveljavlja oprostitev plačila prispevkov za PIZ v višini 30%) Prav tako zavezanec predloži dva ločena obračuna prispevkov za julij 2015: enega za obdobje od 1.7. do 14.7.2015 (v katerem uveljavlja oprostitev plačila prispevkov za PIZ v višini 30%) ter drugega za obdobje od 15.7. do 31.07.2015 (v tem obdobju se mu oprostitev plačila prispevkov za PIZ ne prizna več).	
076	Zavezanec, ki uveljavlja oprostitev plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (PIZ) na podlagi prvega vpisa v poslovni register ali drug register ali evidenco skladno s štirinajstim odstavkom 145.člena ZPIZ- 2, vpiše datum prvega vpisa.	
80	Polje označi zavezanec, kateremu se plačilo prispevkov za socialno varnost zagotavlja iz državnega proračuna (npr. zavezanec - samozaposleni v kulturi, ki ima to pravico na podlagi 83. člena ZUJIK).	

90	Podatke v polje 090 vpisuje zavezanec, ki je bi v mesecu obračuna zadržan od dela po preddpisih o zdravstvenem zavarovanju oziroma po preddpisih o starševskem varstvu. Za vsako obdobje zadržanosti od dela v mesecu zavezanec vpiše: - prvi dan zadržanosti ter obdobje zadržanosti za polni ali krajši delovni čas (oddo) kot to izhaja iz potrdila o upravičeni zadržanosti od dela (Obr. BOL) oziroma iz obvestila o priznanju pravice po starševskem varstvu; v primeru, ko obdobje zadržanosti od dela ni zaključeno v mesecu obračuna, se v polje »do« vpiše zadnji dan v mesecu obračuna; v primeru, ko se obdobje zadržanosti od dela ni začelo v mesecu obračuna, se v polje »od« vpiše prvi dan v mesecu obračuna; - razlog zadržanosti od dela: zavezanec vpiše šifro razloga za primer zadržanosti od dela po zdravstvenih preddpisih kot to izhaja iz potrdila o upravičeni zadržanosti od dela (Obr. BOL) oziroma označi razlog za primer zadržanosti od dela po preddpisih o starševskem varstvu, in sicer ločeno za čas odsotnosti, ko zavezanec prejema nadomestilo ter za čas odsotnosti brez nadomestila (zavezanec s pravico do očetovskega dopusta brez pravice do očetovskega nadomestila, ki mu Republika Slovenija za ta čas zagotavlja plačilo prispevkov za socialno varnost od minimalne plače – po 40. členu ZSDP) - invalidnost: zavezanec vpiše šifro invalidnosti kot to izhaja iz potrdila o upravičeni zadržanosti od dela (Obr. BOL).
----	---

B. Izpolnjevanje osnov za obračun prispevkov

110	Mesečna osnova za polni delovni čas	Vpiše se število ur v mesecu obračuna za polni delovni čas upošteva polni tedenski sklad ur – 40 ur in število delovnih dni v mesecu obračuna in ne glede na dejanski tedenski sklad ur zavezanca ter ure rednega dela zavezanca v mesecu obračuna (število dni v mesecu obračuna, zmanjšano za število sobot in nedelj v mesecu obračuna, ter pomnoženo z 8 ur). Vpiše se tudi znesek polne zavarovalne osnove za mesec obračuna, kot je za zavezanca določena skladno z 209. členom ZPIZ-1 (npr. znesek minimalne plače za mesec obračuna, če je zavezanec skladno z 209. členom ZPIZ-1 uvrščen v prvi razred zavarovalnih osnov). Zavezanec lahko vpiše višjo osnovo, če obračunava prispevke od osnove, ki je višja od tiste, v katero je uvrščen skladno z 209. členom ZPIZ-1. Tako izbrana osnova ne sme presegati zneska 2,4 povprečne plače za predzadnji mesec pred mesecem obračuna. V primeru zavezanca – verskega delavca se vpiše znesek osnove za plačilo prispevka, ki skladno s četrtem odstavkom 147. člena ZPIZ-2 znaša 60 % zadnje znane povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, preračunane na mesec. Skladno z enajstim odstavkom 410. člena ZPIZ-2 pa je osnova v letih 2013 in 2014 določena v višini minimalne plače. Skladno s šestim odstavkom 410. člena ZPIZ-2 pa osnova v letu 2015 znaša 54%, v letu 2016 znaša 56%, v letu 2017 pa znaša 58% zadnje znane povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji.
-----	--	--

120	Redno delo	Vpiše se število ur rednega dela zavezanca (upoštevaje tedenski sklad ur zavezanca, obdobje zavarovanja v mesecu obračuna in število ur zadržanosti od dela) ter znesek pripadajoče zavarovalne osnove. Za invalida, ki ima pravico do dela s skrajšanim delovnim časom od polnega po predpisih, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje, se vpiše število ur, dejansko prebitih na delu s krajšim delovnim časom. Število ur zadržanosti od dela, za katere ta zavezanec prejema nadomestilo od Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, se vpiše v polje 160.
130	Zadržanost od dela – v breme zavezanca	Vpiše se število ur zadržanosti od dela, za katere je zavezanec sam dolžan obračunati in plačati prispevke za socialno varnost (npr. odsotnost od dela za čas bolezni do 30 delovnih dni). Vpiše se tudi znesek pripadajoče zavarovalne osnove.
140	Zadržanost od dela – ni v breme zavezanca	Vpiše se število ur zadržanosti od dela, za katere zavezancu ni treba obračunati in plačati prispevkov za socialno varnost zaradi odsotnosti od dela za čas, ko prejema nadomestilo od pristojnih organov – npr. za čas bolezni nad 30 delovnih dni, za čas starševskega dopusta s pravico do nadomestila.
150	Očetovski dopust brez pravice do nadomestila	Vpiše se število ur zadržanosti od dela za čas očetovskega dopusta, ko ima zavezanec pravico do očetovskega dopusta brez pravice do očetovskega nadomestila, Republika Slovenija pa mu za ta čas zagotavlja plačilo prispevkov za socialno varnost.
160	Invalid s pravico do dela s skrajšanim delovnim časom	Vpiše se število ur zadržanosti od dela za invalida, ki ima pravico do dela s skrajšanim delovnim časom od polnega po predpisih, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje.
170	SKUPAJ	Vpiše se skupno število ur za mesec obračuna, ki ustreza tedenskemu številu ur polnega delovnega časa zavezanca (podatek v polju 060) ter znesek pripadajoče zavarovalne osnove, od katere zavezanec obračuna obvezne prispevke za socialno varnost.

C. Izpolnjevanje podatkov o prispevkih za socialno varnost

Vpišejo se zneski obračunanih obveznih prispevkov za socialno varnost po vrstah in stopnjah v skladu s predpisi o prispevkih za socialno varnost.

Zneski obračunanih prispevkov, ki jih je zavezanec dolžan tudi vplačati, se vpišejo le v kolono »Znesek za plačilo«.

Zavezanec, ki na podlagi odločbe Sklada Republike Slovenije za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov uveljavlja oprostitvev plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, obračunane zneske prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje vpiše v kolono »Obračunani znesek«, v kolono »Znesek za plačilo« pa ne.

II. Pojasnila v zvezi z vsebino podatkov v obračunu prispevkov za lastnike zasebnih podjetij, ki nimajo plače

Obračun prispevkov za socialno varnost za lastnike zasebnih podjetij, ki nimajo plače predlagajo zavezanci, ki so na tej podlagi obvezno zavarovani kot samozaposlene osebe. Obračun prispevkov za socialno varnost za lastnike zasebnih podjetij, ki nimajo plače zavezanci predlagajo najpozneje do 15. v mesecu za pretekli mesec.

Pri izpolnjevanju podatkov v obračunu prispevkov za socialno varnost za lastnike zasebnih podjetij, ki nimajo plače se smiselno uporabljajo vsebinska pojasnila za izpolnjevanje podatkov v obračunu prispevkov za socialno varnost.

III. Oblika in način dostave podatkov

Podatki iz obračuna prispevkov za socialno varnost in obračuna prispevkov za socialno varnost za lastnike zasebnih podjetij, ki nimajo plače se dostavijo v elektronski obliki preko storitev elektronskega poslovanja DURS - <http://edavki.durs.si>. Dostop in oddaja obračunov je mogoča z uporabo certificiranih digitalnih potrdil. Navodila za registracijo in uporabo potrdil so objavljena na spletnem naslovu <http://edavki.durs.si> v področju »Registracija...«.

Podatki morajo biti zapisani v predpisani sestavi XML, ki je objavljena na spletni strani DURS: <http://www.durs.gov.si> ali <http://edavki.durs.si/OpenPortal/Pages/Technicals/FormsXml.aspx>.